

При категорическо-то сужденіе, разумъ-тъ под-
 вожда едно извѣстно понятіе подъ единъ отъ него-
 вы-тъ бѣляцы безъ всяко друго вещественно (мате-
 риално) посредство, и таковимъ образомъ *непосред-*
ственно го развива; а туй може да послужи още като
 една характеристическа черта категорическаго сужде-
 нія. По тѣзи причинѣ разумъ-тъ сѣди по често ка-
 тегорически и особено, защото въ категорическа-
 та форма онъ сѣди не само доказателно и потвър-
 дително (ассерторически) но и вѣроятно (проблема-
 тически). — А кога едно извѣстно понятіе се пред-
 стави таково на разумъ-тъ, щото онъ не може да му
 отдаде непосредственно единъ извѣстенъ бѣлягъ да-
 же и вѣроятно: то онъ е тогава принуденъ да се
 обърне къмъ форми-тъ на посредствени-тъ или не-
 рѣшителни-тъ сужденія. —

Категорически-тъ сужденія, като рѣшителни
 положенія на разумъ-тъ, при всички-та имъ една-
 квость и еднохарактерность по формъ-тъ, по веще-
 ство-то си обаче они не сѣ еднакви: Като се раз-
 глѣдатъ отъ странъ-тъ на вещество-то имъ, тѣ се
 явяватъ то *прости* то *сложни*. *Прости* категори-
 чески сѣ тѣ, въ кои-то се мисли едно непосред-
 ственно отношеніе само на двѣ понятія, които вла-
 зятъ вещественно едно въ друго и които се съдър-
 жатъ едно въ друго. — Тія сужденія могатъ да сѣ
 и синтетически и аналитически; напимѣръ: *дърво-*
шо е расшеніе; или *шова дърво е храсшъ*. *Сложное*
 же категорическо сужденіе е то, въ кое-то: 1) или
 много понятія се мислятъ подъ единъ бѣлягъ, или 2)
 единъ бѣлягъ се опредѣлява отъ много понятія. —
 Ако подлежаще-то на пѣрво-то сужденіе состои отъ
 раздѣльны или видовы понятія, които се съдържатъ
 въ общій родовій обѣмъ, що е тѣхно казуемо; то
 оно може да се назове *сужденіе съединително*. Таково
 е напимѣръ сужденіе-то: *Българи-шѣ, Сърби-шѣ,*